

The Holy See

KATEHEZA PAPE FRANJENA OPĆOJ AUDIJENCIJI Srijeda, 2. ožujka 2016. [\[Multimedia\]](#)

Milosrđe i popravljnje

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Govoreći o Božjem milosrđu, u više smo navrata spomenuli lik oca koji voli svoju djecu, pomaže im, brine za njih, oprašta im. I poput oca, on ih odgaja i ispravlja kad pogriješe, pomažući im da sve više rastu u dobru.

Upravo tako je Bog predstavljen u prvom poglavlju proroka Izaije, gdje Gospodin, kao otac pun ljubavi, ali ujedno oprezan i strog, optužuje Izrael za nevjeru i pokvarenost, kako bi ga vratio na put pravednosti. Ovako počinje naš tekst:

"Čujte, nebesa, poslušaj, zemljo,
jer Jahve govori:
'Sinove sam ti odgojio, podigao,
al' se oni od mene odvrgoše.
Vol poznaje svog vlasnika,
a magarac jasle gospodareve –
Izrael ne poznaje,
narod moj ne razumije'" (1, 2-3).

Bog, preko proroka, progovara narodu a u glasu mu se osjeti gorčina razočarana oca: on je podigao svoju djecu, a sada su se pobunili protiv njega. Čak su i životinje odane svom gospodaru i prepoznaju ruku koja ih hrani; narod, međutim, više ne priznaje Boga, ne želi razumjeti. Iako je Bog povrijeđen, iz njegovih usta izvire riječi ljubavi, i poziva se na savjest te izopačene djece ne bi li se pokajala i ponovno otvorila njegovoj ljubavi. To je ono što Bog čini! Dolazi nam ususret da dopustimo da nas on, naš Bog ljubi.

Odnos otac-dijete, koji proroci često spominju kad govore o odnosu saveza između Boga i

njegova naroda, se izobličio. Odgojna zadaća roditeljâ ima za cilj pomoći im da rastu u slobodi, da budu odgovorna, kadra činiti dobra djela za sebe i za druge. Nasuprot tome, zbog grijeha, sloboda postaje traženje autonomije, traženje oholosti, a oholost dovodi do suprotstavljanja i iluzije samodostatnosti.

Bog tada poziva svoj narod: "Na krivom ste putu". Nježno i s gorčinom u srcu govori "moj" narod. Bog nas se nikada odriče; mi smo njegov narod, najgori muškarac, najgora žena, najgori narodi su njegova djeca. I to je Bog: nikad, baš nikad nas se ne odriče! Uvijek kaže: "Dijete moje, dođi!". I to je ljubav našeg Oca; to je Božje milosrđe. Imati takvog oca daje nam nadu, ulijeva nam povjerenje. Tu pripadnost treba živjeti u povjerenju i poslušnosti, sa sviješću da je sve dar koji dolazi od ljubavi Očeve. U protivnom eto taštine, bezumnosti i idolopoklonstva.

Zato se sada prorok izravno obraća tom narodu oštrim riječima da mu pomognu shvatiti težinu njegova grijeha:

"Jao, grešna li naroda, [...] pokvarenih sinova!
Jahvu ostaviše, prezreše Sveca Izraelova,
njemu su okrenuli leđa" (r. 4).

Posljedica grijeha je stanje patnje, čije posljedice trpi i zemlja, razorena i opustošena, tako da Sion – to jest Jeruzalem – postaje mjesto nepogodno za život. Tamo gdje vlada odbacivanje Boga, njegova očinstva, život nije više moguć, postojanje gubi svoje korijene, sve je izopačeno i zatrto. Ipak, i taj bolni trenutak služi spasenju. Ta je kušnja snašla narod kako bi iskusio gorčinu onih koji napuštaju Boga, te se suočio s očajničkom prazninom opredjeljenja za smrt. Patnja, neizbježna posljedica autodestruktivne odluke, mora potaknuti grešnika na razmišljanje kako bi se otvorio obraćenju i oproštenju.

I to je put Božjeg milosrđa: Bog ne postupa s nama po našim grijesima (usp. Ps 103, 10). Kazna postaje sredstvom koje služi tome da potakne čovjeka na razmišljanje. To jasno pokazuje da Bog oprašta svom narodu, milostiv je i ne uništava sve, već uvijek ostavlja vrata otvorena nadi. Spasenje uključuje odluku slušati i otvoriti se obraćenju, ali uvijek ostaje besplatan dar. Gospodin, dakle, u svojem milosrđu, pokazuje put koji nije put obrednog žrtvovanja, nego pravde. Kult se ne kritizira zato što je sam po sebi beskoristan, nego zato, namjesto da izražava obraćenje, teži ga zamijeniti; i tako postaje traženje vlastite pravednosti, stvarajući lažno uvjerenje da su žrtve te koje spašavaju, a ne Božje milosrđe koje oprašta grijeha. Da bi se dobro razumjelo: kad je netko bolestan ide liječniku; kad se netko osjeća grešnikom ide Gospodinu. Ali ako namjesto liječniku, ode vračari sigurno neće ozdraviti. Toliko puta ne idemo Gospodinu, već radije idemo pogrešnim putovima, tražeći izvan njega opravdanje, pravdu, mir. Bog, kaže prorok Izaija, ne voli krv bikova i janjaca (r. 11), osobito ako se prinos pruža rukama ukaljanim krvlju braće (r. 15). Ali ja mislim da u slučaju nekih dobročinitelja Crkve koji dolaze s prilogom - "Uzmite ovaj prilog za Crkvu" - da je to

plod krvi tolikih ljudi izrabljivanih, zlostavljanih, porobljenih slabo plaćenim poslom! Takvima poručujem: "Molim te, vrati taj ček odakle si ga donio, spali ga". Božji narod, Crkva, ne treba prljavi novac, treba srca otvorena Božjem milosrđu. Nužno je približiti se Bogu čistim rukama izbjegavajući zlo i čineći dobro i pravdu. Kako samo lijepo završava prorok:

"prestanite zlo činiti!

Učite se dobrim djelima:

pravdi težite,

ugnjetenom pritecite u pomoć,

siroti pomozite do pravde,

za udovu se zauzmite" (rr. 16-17).

Pomislite na mnoge izbjeglice koji se iskrcavaju u Europu i ne znaju kamo poći. Tada će, govori Gospodin, grijesi, čak i ako su poput grimiza, postati bijeli kao snijeg, blještavo bijeli poput vune, a narod će se moći hraniti zemljinim dobrima i živjeti u miru (r. 19).

To je čudo Božjeg opraštanja; opraštanje koje Bog kao Otac želi dati svome narodu. Božje milosrđe je ponuđeno svima i te prorokove riječi vrijede i danas za sve nas, koji smo pozvani živjeti kao djeca Božja.